

Høring på endringer i opplæringsloven

Regler om avverging av skade og bruk av fysisk inngripen

Framlegget opnar for at lærarar og andre tilsette **kan gripe inn fysisk** for å avverge skade på personar og vesentleg skade på eigedom.

Framlegget inneheld IKKJE reglar om fysiske inngrep for å halde ro og orden i undervisnings-situasjonen

Departementet foreslår

- å lovfeste at kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at skolen arbeider løpende og systematisk for å unngå at det oppstår situasjoner som innebærer fysiske inngrep mot elever.
- å lovfeste at ansatte i skolen kan gripe inn fysisk mot elever for å avverge skade på personer eller vesentlig skade på eiendom
- å lovfeste at de fysiske inngrepene skal være egnet til å hindre eller begrense den aktuelle skaden og være så få, kortvarige og skånsomme som mulig
- å lovfeste at skolen skal dokumentere hendelser der det har vært gjennomført fysiske inngrep med informasjon om hvordan situasjonen oppsto, hvordan inngrepet ble utført, og hvordan eleven ser på saken
- å lovfeste at ansatte som har grepet inn fysisk mot en elev skal melde fra om det til rektor/daglig leder og at rektor/daglig leder skal melde fra til foreldrene til eleven
- å lovfeste at rektor skal melde fra til kommunen eller fylkeskommunen når det har blitt gjennomført fysiske inngrep gjentatte ganger eller dersom inngrepet er særlig alvorlig.

?

Er det dette
vi som lærere
trenger for å være
trygge og tydelige
klasseledere?

Det er positivt at regjeringen med sine forslag setter fokus på en problemstilling som mange lærere og andre ansatte i skolen har vært opptatt av, og utsatt for. Mange av våre medlemmer har ønsket et lovverk som gjør det tydeligere enn i dag at ansatte har en rett til å gripe inn fysisk i situasjoner når det vurderes nødvendig. Punkt 2 i forslaget kan bidra til dette.

å lovfeste at ansatte i skolen kan gripe inn fysisk mot elever for å avverge skade på personer eller vesentlig skade på eiendom

Samlet sett mener vi likevel at forslagene ikke “treffer” godt nok, og kan ha en motsatt effekt av det som er hensikten. I punkt 3 foreslås noen forutsetninger som synes åpenbare, men som samtidig kan virke kompliserende for den som må gripe inn, og dermed føre til at man *ikke* griper inn av frykt for å gjøre feil. Den samme effekten kan forslagene om utstrakt dokumentasjon og rapportering, for både ansatte og rektor, ha.

å lovfeste at de fysiske inngrepene skal være egnet til å hindre eller begrense den aktuelle skaden og være så få, kortvarige og skånsomme som mulig

Dette lovforslaget er ikke godt nok, og svarer ikke opp det som våre medlemmer og skolen trenger for å gjøre de ansatte/lærere tryggere i klasserommet/skolegården. Lærere i skolen har etterspurt et regelverk som styrker læreres arbeidsmiljø, rettsvern og vern mot etterspill i forbindelse med 9A-saker. Det ivaretas ikke i forslaget fra regjeringen.

... vårt faglige skjønn og vår kompetanse som lærere (er) knyttet til undervisning, pedagogikk og didaktikk, og ikke på psykisk uhelse (og voldsproblematikk/utagering). Læreres kompetanse er ikke alene tilstrekkelig til å håndtere alle situasjoner som disse lovendringene er ment å ivareta. I tilfeller der risikoen for vold og alvorlige atferdsutfordringer er stor, må det derfor være flere ansatte til stede i klasserommet, inkludert ansatte med særlig kompetanse og ansvar for å håndtere utagerende atferd.

En stor utfordring som våre medlemmer peker på i innspillene er at en lærer som er alene med elevene ofte ikke har mulighet til å gripe inn i slike situasjoner fordi elevgruppen da overlates til seg selv. Den største mangelen i forslaget er derfor konkrete lovforslag som sikrer ressurser og bemanning. Det ville etter vår mening hatt en større forebyggende effekt, og gi bedre muligheter for ansatte til å gripe inn når slike uønskede hendelser oppstår.

Utdanningsforbundet Trøndelag mener derfor lovendringen burde konkretisert “laget rundt” eleven, slik at retten til pedagogisk og trygghetsmessig forsvarlighet faktisk styrkes:

- Redusert gruppestørrelse/økt lærertetthet gjennom ytterligere styrking av lærernormen i grunnskolen
- Innføring av lærernorm i videregående skole
- Betydelig styrking av ressurser og kompetansen til elevtjenesten i skolen; f.eks. sosialpedagogisk rådgivning, spesialpedagogisk kompetanse, og bemanningsnorm for PP-tjenesten.
- Norm som sikrer tilstedeværende helsesykepleier ved hver skole.
- Sikring av nødvendig tilleggskompetanse og bemanning, slik som vernepleie, miljøterapeut/miljøarbeider og skole(miljø)team.

Utdanningsforbundet Trøndelag mener videre det trengs parallelle lovendringer som styrker lærerens rettsvern, og som styrker ansattes trygghet og arbeidsmiljø.